

Metropole Orkest

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 3.924.000**

Gevraagd subsidiebedrag: € 3.924.000

Over de instelling

Stichting Metropole Orkest, podiumkunsten, symfonieorkest met aanbod van pop- en jazzmuziek, Hilversum

Stichting Metropole Orkest (hierna: Metropole Orkest) is een pop- en jazzorkest met een symfonische bezetting dat een breed repertoire aanbiedt onder leiding van een vaste chef-dirigent, twee honorair dirigenten en een aantal gastdirigenten. Het Metropole Orkest wil als orkest voor pop-, jazz- en wereldmuziek een internationaal erkende, leidende positie innemen en bijdragen aan de ontwikkeling van orkestrale, niet-klassieke muziek. Het orkest heeft naar eigen zeggen de laatste jaren een grote, positieve verandering ondergaan in zijn positionering.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.16 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Metropole Orkest een subsidiebedrag toe te kennen van € 3.924.000.

De raad is verheugd over de wijze waarop het Metropole Orkest met zijn unieke bezetting verbindingen legt tussen muziekgenres. Het orkest werkt voor de komende jaren een goede programmering uit om de eigen signatuur nog verder te verstevigen, waarbij het ruimte inlast voor experiment en voor actuele thema's. Het orkest spant zich goed in voor talentontwikkeling en educatie, waarbij het de activiteiten voor het vmbo-onderwijs verder wil uitbreiden. Het Metropole Orkest staat vaak op de grote podia in Amsterdam en door het land heen, en speelt met regelmaat op internationale podia. Er wordt een breed publiek bereikt. Het orkest reflecteert goed op de Code Diversiteit en Inclusie.

De financiële gezondheid van het Metropole Orkest is goed. In de periode 2017 – 2020 heeft het orkest de aanstellingen van zijn musici weer kunnen verhogen naar 65 procent. Het orkest reflecteert goed op de Fair Practice Code, waarbij het aangeeft over onvoldoende financiële ruimte te beschikken om de betaling van musici verder te verbeteren. De reflectie op de Governance Code Cultuur is summier, maar de code wordt wel toegepast.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

Het Metropole Orkest heeft een unieke bezetting, speelt muziek met een *groove* en slaagt erin verbinding te leggen tussen muziekgenres. De deelname aan zeer uiteenlopende festivals als Roadburn, het Amsterdam Dance Event en de Cello Biënnale Amsterdam toont de veelzijdigheid van het Metropole Orkest. Het orkest heeft de afgelopen jaren een groter aandeel van de programmering zelfstandig gerealiseerd dan voorheen en ontwikkelt daarmee een meer eigen signatuur.

De raad beoordeelt de artistieke kwaliteit van het orkest als goed, en met name de kwaliteit van de kopersectie als uitzonderlijk. De betrokken arrangeurs leveren uitstekende arrangementen en in samenwerking met (internationale) solisten presteert het orkest op topniveau. De prijzen die het orkest ontving en de internationale waardering onderstrepen die kwaliteit. De raad is van mening dat het Metropole Orkest zich onderscheidt met een zeer divers aanbod en een zeer goed gevoel voor trends en ontwikkelingen, en daarbij de juiste samenwerkingspartners weet te betrekken.

Het orkest zal in de periode 2021 – 2024 werken met een vaste gastdirigent en twee honorair dirigenten, maar onderbouwt deze keuze niet in het plan. De raad stelt vast dat het beleid met een programma rond vier artistieke pijlers – ‘Future’, ‘Heritage’, ‘Welcome’ en ‘Global’ – wordt voortgezet. Deze pijlers doen recht aan de missie en visie van het orkest: gericht op het heden, met respect voor het verleden. De programmering is per pijler goed uitgewerkt en de samenwerkingspartners en beoogde doelgroepen worden benoemd.

Het Metropole Orkest gaat meer ruimte bieden aan experiment en verwerkt actuele thema's in de programmering. Zo staat een samenwerkingsverband met het urban dansgezelschap ISH gepland. In het project wordt de geschiedenis van de hiphop belicht, met aandacht voor racisme. Ook staat een samenwerking met de European Space Agency gepland, een confrontatie van muziek met wetenschap.

Het Metropole Orkest geeft in zijn aanvraag aan het jammer te vinden dat de beschikbare vermeerdering van 10 procent op de subsidie voor internationale excellentie niet beschikbaar is voor dit orkest en wijst op zijn internationale rol, waarbij het de afgelopen vier jaar twee Grammy's won. De raad is enthousiast over het internationale presteren van het Metropole Orkest.

Vernieuwing

Het Metropole Orkest wil vernieuwing niet alleen vormgeven binnen het artistieke aanbod, maar ook in het realiseren van concerten op niet-traditionele locaties en in nieuwe publieksopstellingen. De raad vindt dit goede uitgangspunten. Het netwerk met muzikexperts met cultureel diverse achtergronden is versterkt om beter te kunnen inspelen op de ontwikkelingen in het muzikale landschap. Voorbeelden daarvan zijn het genoemde project met ISH en het geplande onderzoek naar de ontwikkeling van de muziekbeleving bij games, samen met HKU Muziek en Technologie. Het orkest investeert in het online beschikbaar maken van arrangementen voor amateurmusici van harmonieorkesten, fanfares en brassbands. De raad oordeelt positief over deze activiteiten en ziet uit naar de resultaten.

Het Metropole Orkest ziet talentontwikkeling als een wederkerig belang: het orkest brengt kennis en ervaring over en de jongere generatie geeft het orkest inzicht in trends en verschuivingen. Het zomerproject 'Jong Metropole', een samenwerking met het Nationaal Jeugdorkest en het Nationaal Jeugd Jazz Orkest, wordt in 2020 uitgebreid met een winterproject. Na evaluatie met studenten en conservatoria wordt de Metropole Academy in het seizoen 2020 – 2021 omgevormd naar een talentontwikkelingsprogramma. Een kleinere groep musici dan voorheen krijgt een intensief traject aangeboden en er is ruimte voor jonge arrangeurs en dirigenten. De raad vindt dat het orkest een goede bijdrage aan talentontwikkeling levert.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

Het Metropole Orkest heeft een eigen cao voor zowel vaste musici als stafmedewerkers, en hanteert daarnaast de cao voor remplaçanten. In 2019 en 2020 verhoogde het orkest de aanstellingen van de musici van 50 naar 65 procent, met extra subsidie van het ministerie en de gemeente Hilversum. In de begroting voor de periode 2021 – 2024 gaat de instelling uit van deze gemiddelde contractomvang van 65 procent. Zij verwijst daarbij naar de beperkte overheidssteun die ruimere dienstverbanden niet toelaat, waardoor het inkomen van de musici onder modaal ligt. De invoering van de Wet Arbeidsmarkt in balans op 1 januari 2020 heeft gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden van remplaçanten; het orkest roept de overheid op de hiermee gepaarde extra kosten voor haar rekening te nemen.

De liquiditeit, solvabiliteit en het weerstandsvermogen van het Metropole Orkest geven een positief beeld van de financiële gezondheid op het moment van aanvragen. Er blijken uit deze cijfers geen grote risico's. Daar staat tegenover dat het verdienvermogen van het orkest naar eigen zeggen niet groot is. Het aandeel inkomsten uit private middelen is beperkt.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

De educatieve activiteiten van het Metropole Orkest hebben een groot bereik. Het orkest speelt een voortrekkersrol in de online educatie en weet onder andere zo'n 1.200 basisscholen en 110.000 leerlingen te bereiken met een digitale lesmethode. Ook ontwikkelde het orkest de app Metropole Adventure, met voor amateurmusici gearrangeerd repertoire. De raad vindt het zeer positief dat het orkest het beperkte muziek-educatieve aanbod voor vmbo-onderwijs wil uitbreiden. Het zoekt hiervoor samenwerking met TivoliVredenburg en Vocal Statements, dat zich richt op het ontwikkelen van educatie- en participatieprojecten waarin West-Europese muziektradities niet langer de norm zijn. De raad is zeer positief over deze bevordering van inclusie en ziet uit naar de resultaten van dit project.

Het Metropole Orkest heeft via leefstijlprofielen een goed inzicht in de verschillende segmenten van het eigen (online) publiek en laat daarmee zien waar nieuw publiek gevonden kan worden. Daarbij levert het online-bezoek aan liveregistraties van het orkest waardevol inzicht in de samenstelling van dit publiek. De afstemming van programma op doelgroepen komt duidelijk naar voren, maar de toelichting op de marketing- en communicatie-activiteiten is summier.

Geografische spreiding

Het Metropole Orkest heeft als standplaats Hilversum, waar het ook repeteert, en dat deel uitmaakt van de Metropoolregio Amsterdam. De speelplekken in Hilversum zijn het Muziekcentrum voor de Omroep en Poppodium De Vorstin. Het orkest werkt samen met lokale partners als Museum Beeld en Geluid, Globe centrum voor kunst en cultuureducatie, Stichting Omroep Muziek (SOM) en amateurverenigingen in de regio.

In Amsterdam speelt het orkest zeer vaak op de grote podia; met ingang van het seizoen 2020 – 2021 is het *orchestra in residence* van Koninklijk Theater Carré. Daarnaast worden steden aangedaan als Rotterdam, Utrecht, Groningen, Heerlen, Tilburg, Breda, Apeldoorn, Zwolle, 's-Hertogenbosch, Eindhoven, Den Haag, Enschede en Venlo. De spreiding over het land is daarmee goed.

Het orkest speelt daarnaast met regelmaat op internationale podia.

Het orkest heeft veel lokale, regionale en landelijke samenwerkingsverbanden. In zijn reflectie op de aanvraag van het Metropole Orkest geeft de Metropoolregio Amsterdam aan dat het orkest een icoon is in de regio Gooi en Vecht en dat het orkest goed aansluit bij het regioprofiel vanwege de lokale, nationale en internationale oriëntatie.

Toepassing Fair Practice Code

Het Metropole Orkest reflecteert voldoende op de toepassing van de Fair Practice Code. Het orkest onderschrijft de code, maar signaleert ook financiële knelpunten. Niettemin meldt het orkest dat de eigen en ingehuurde medewerkers kunnen rekenen op een eerlijke honorering. Ook heeft het orkest een aantal bedrijfsregelingen, waaronder een protocol ongewenst gedrag, een klokkenluidersregeling en een klachtenregeling. Er is een interne en externe vertrouwenspersoon. De raad stelt vast dat het orkest openheid en dialoog binnen de organisatie nastreeft, met name met de ondernemingsraad en de artistieke commissie. In de toelichting ontbreekt een stappenplan om in de periode 2021 – 2024 te komen tot verbeteringen op het gebied van fair practice.

Toepassing Governance Code Cultuur

Het Metropole Orkest reflecteert beknopt op de toepassing van de Governance Code Cultuur. De code is volgens het orkest in de loop der jaren een vast gespreksonderwerp geworden binnen de raad van toezicht, maar ook in overleg met bijvoorbeeld de ondernemingsraad. De aanvraag meldt dat de directie jaarlijks de principes en aanbevelingen van deze code bespreekt en daarvan verslag doet in het jaarverslag en op de website. Het orkest benoemt met betrekking tot de toepassing van de code dat er sprake is van een heldere afbakening van verantwoordelijkheden en een integere omgang tussen bestuur en raad van toezicht, om belangenverstrengeling te voorkomen.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

Het Metropole Orkest reflecteert voldoende op de toepassing van de Code Diversiteit en Inclusie. Het orkest heeft een plan van aanpak opgesteld op het gebied van programma, personeel, publiek en partners, dat intern wordt besproken, ingevuld en uitgewerkt. Het orkest benoemt enkele verbeterpunten voor de komende jaren, maar omschrijft in zijn reflectie geen concrete doelen en manieren om de gewenste verbetering door te voeren.

Het beleid van het orkest op het gebied van diversiteit en inclusie is het best uitgewerkt op het gebied van het programma en het publiek. Het aanbod kenmerkt zich door een hoog gehalte aan muziek afkomstig uit of gelieerd aan niet-westerse culturen. In het eerdergenoemde project voor vmbo-onderwijs wordt ook uitgegaan van niet-westerse muziek en worden leerlingen door het brede muzikale uitgangspunt niet alleen aangesproken op hun culturele achtergrond, maar ook op hun eigen interesses en belevingswereld. De website is bovendien toegankelijk gemaakt voor mensen met een visuele beperking. Op het vlak van personeel worden alleen de vernieuwde, meer diverse raad van toezicht genoemd en de blinde

RAAD VOOR CULTUUR

audities voor musici. De reflectie op partners en samenwerkingsverbanden is summier en niet concreet toegelicht.